

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 20-06-66930 פלוני נ' פלונית
תלה"מ 20-06-66960 פלוני נ' פלונית

לפני כב' השופטת קרן גיל

18 ינואר 2022

בעניין: פלוני (קטין)

התובע: פלוני
ע"י עו"ד יהונתן קניר

נגד

הנתבעת: פלונית
ע"י עו"ד מאיה רוטנברג

פסק דין

תביעות אב להרחבת זמני שהות, ולהשבת סכומים שניתנו לאם כתנאי לשהות נרחבת עם הקטין ולמגוריו בקרבת מקום מגוריו.

א. רקע רלוונטי וטענות הצדדים

1. התובע והנתבעת (יחד להלן 'הצדדים') הם הורים לקטין בן כשש שנים שנולד כתוצאה ממגע אינטימי חד פעמי ביניהם, מבלי שהתגוררו יחדיו או ניהלו חיים משותפים מכל סוג.

2. התובע הגיש תביעה לקביעת אחריות הורית מלאה וזמני שהות שוויוניים, והנתבעת הגישה תביעה לפסיקת מזונותיו. ביום 21.2.2017 ניתן תוקף של פסק דין להסכם שהצדדים ערכו ובו הוסדרו ענייני הקטין (להלן 'ההסכם'). בין היתר הוסכם שהקטין יהא במשמורת הנתבעת ונקבעו זמני שהות של התובע עמו.

3. בעת עריכת ההסכם התובע התגורר בת' והנתבעת בח'. באוגוסט 2019 הצדדים פנו לטיפול פוריות ובתקופה זו הנתבעת עברה להתגורר בת'. הניסיון להורות הופסק ולאחר כעשרה חודשים הנתבעת שבה להתגורר בח'.

4. התובע הגיש תביעה להרחבת זמני השהות עם הקטין כך שתתווסף לינה בביתו בימי חמישי לסירוגין, ותביעה לחיוב הנתבעת להשיב לו 91,137 ש"ח שנתן לה "כחלק מהסדר כולל ושלוב" בין הצדדים בעניין זמני השהות עם הקטין ומקום מגוריו, כהגדרתו.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 20-06-66930 פלוני נ' פלונית
תלה"מ 20-06-66960 פלוני נ' פלונית

לפני כב' השופטת קרן גיל

18 ינואר 2022

5. הצדדים הסלימו ומסלימים את הסכסוך ביניהם, והרבו בהגשת בקשות ביניים בעניין מקום המגורים, בעניין זמני החופשה בחופש הגדול, בעניין רישום הקטין לכיתה א', בעניין הסעת הקטין, בעניין תספורת לקטין וכו'.

6. בעוד תביעות אלה מתבררות, הוגשו ארבע תביעות נוספות בעניין מקום מגורי הקטין, ובעניין טיפול רגשי ומינוי מתאם הורי. נכון להיום ישנם שלושה עשר תיקים קשורים בערכאה זו בלבד, ולמרבה הצער, נוכח התנהלות הצדדים נדמה שיוגשו עוד תביעות רבות.

ב. התביעה להרחבת זמני השהות (תלה"מ 20-06-66960)

7. בתסקיר עו"ס לסדרי דין שנערך ביום 21.1.2021, על יד העו"ס הגב' XXX מהאגף לשירותים חברתיים בח', נכתב כך:

"הערכה מסכמת של עו"ס סדרי דין

הקטין בן חמש ושלושה חודשים, בנם של פלוני ופלונית, אשר לא ניהלו חיים משותפים ולא חוו הורות משותפת לקטין. הקטין ילד שובה לב, חכם, מפותח ומטופח, ילד שניכר עליו כי זוכה להשקעה, לאהבה ולחום רב מצד שני הוריו. מיום לידתו, זמני השהות של הקטין לא היו קבועים. בשנתיים הראשונות, ההורים התקשו להגיע להסכמות על זמני השהות ולאחר מכן הם חתמו על הסכם הורות ובו תכנית זמני שהות הדרגתית של הקטין עם אביו.

פלונית מתגוררת בח' ופלוני מתגורר בת'. לפני כשנה וחצי הם הגיעו להסכמה ביניהם כי פלונית תעבור לגור בת' ובחודש אוגוסט 2019, פלונית עברה עם הקטין לת' והוא אף התחנך בשנת הלימודים הקודמת בגן בת'. לאחר כעשרה חודשים פלונית חזרה להתגורר עם הקטין בח', לטענת פלוני ללא ידיעתו וללא הסכמתו.

לטענת פלוני, קרוב לשנה עד לחודש ינואר 2020, בהמשך לסיכום בינו לבין פלונית, הקטין שהה עמו אחת לשבועיים בימי חמישי. פלונית חולקת על דבריו של פלוני וטוענת כי לא היה סיכום כזו וכי הפעמים בהן הקטין שהה עם פלוני בימי חמישי היו כהשלמה לזמני שהות שהתבטלו כאשר פלוני שהה בחו"ל או בשל סיבות אחרות שהביאו לשינוי הזמנים.

מדברי ההורים התרשמתי כי הוספת הלינה בימי חמישי הייתה חלק מתכנית עליה הם סכמו שכללה טיפולי פוריות והבאת ילד משותף נוסף, מעבר של פלונית לת' והסדר כספי. התרשמתי כי שני ההורים אשר התקשו עד לאותה עת לקיים תקשורת מיטיבה ולשתף פעולה שהורים לקטין, לא הקדישו מספיק מחשבה לאפשרות כי יתקשו לקיים את התכנית עליה סכמו ולהשפעה שתהיה על כך במידה והדבר לא יצלח, הן על הקטין והן עליהם.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 20-06-66930 פלוני נ' פלונית
תלה"מ 20-06-66960 פלוני נ' פלונית

לפני כב' השופטת קרן גיל

18 ינואר 2022

1 פלוני מבקש להרחיב את זמני השהות שנקבעו בהסכם ההורות, ולהוסיף שהות של הקטין
2 עמו אחת לשבועיים ביום חמישי, לפני סופ"ש בו הקטין שוהה עם פלונית, ופלונית מתנגדת לשינוי
3 זמני השהות והרחבתם.

4 מהפגישות עם ההורים, ביקורי בית והשיחה עם הגנת, התרשמתי כי לקטין קשר קרוב וטוב
5 עם שני הוריו. הוא מרגיש ביטחון במחצית שניהם וניכר כי שני ההורים יכולים לספק את צרכיו
6 הפיזיים והרגשיים, לספק לו תחושת בטחון ושגרת חיים יציבה וקבועה. שני הבתים בהם הקטין
7 מתגורר הינם חמים, מטופחים, ונעימים והקטין מרגיש שייכות לשני הבתים. כמו כן התרשמתי כי
8 שני ההורים בעלי מסוגלות הורית טובה ואין אחד מהם העולה במסוגלותו ההורית על האחר.

9 להתרשמותי, רצונו של פלוני להוספת לינה אחת לשבועיים בימי חמישי נובע מהרצון להורות
10 שוויונית המתבטאת גם בזמני השהות, אך בעיקר נובע מהרצון של פלוני לשהות כמה שיותר עם
11 הקטין ומהקושי שלא לראותו ארבעה ימים. עוד להתרשמותי, הצורך בחלוקת זמני שהות שווה,
12 הינו בעיקר צורך של פלוני ולא של הקטין. לא התרשמתי כי הקטין חווה מצוקה או שתפקודו נפגע,
13 בשל חלוקת זמני השהות המתקיימת כיום, ללא יום חמישי מתחלף.

14 תארתני את החסרונות והיתרונות בכל אחת מהחלופות. לא מצאתי כנחץ והכרחי להרחיב
15 את זמני השהות ליום חמישי, אך גם לא מצאתי סיבות כבדות משקל על מנת שלא להמליץ על כך.
16 עם זאת, החיסרון בהרחבת זמני השהות הינו מרחק מקום המגורים. במידה ופלוני ופלונית היו
17 מתגוררים בסמיכות, הייתי ממליצה ללא היסוס על הרחבת זמני השהות של הקטין עם אביו לימי
18 חמישי אחת לשבועיים, אך לאור מרחק המגורים, הוספת לינה אחת לשבועיים בימי חמישי תכביד
19 על שגרת חייו של הקטין.

20 עם זאת בתקופת הקורונה, בה אין פעילויות חברתיות, אנו ממליצים כי הקטין ישהה עם
21 אביו אחת לשבועיים ביום חמישי, לפני סופ"ש בו שוהה עם אמו.

המלצות:

22 1. זמני השהות של הקטין עם הוריו, יישארו כפי שנקבע בהסכם ההורות עליו חתמו ההורים
23 בפברואר 2017.

24 2. בתקופת הקורונה, בה אין פעילות חברתית, הקטין ישהה עם אביו אחת לשבועיים ביום חמישי,
25 לפני סופ"ש בו שוהה עם אמו.

26 8. בקדם המשפט ניתן תוקף של החלטה להמלצת התסקיר שעד לחזרה לשגרה 'ממשבר
27 הקורונה', הקטין ישהה עם התובע בימי חמישי לסירוגין, בסוף השבוע בו הוא שוהה עם הנתבעת.
28 משהתובע לא קיבל את המלצות התסקיר במלואן, נשמעו ראיות.
29
30

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 20-06-66930 פלוני נ' פלונית
תלה"מ 20-06-66960 פלוני נ' פלונית

לפני כב' השופטת קרן גיל

18 ינואר 2022

9. בסיכומיו התובע טען שלאחר מחשבה מעמיקה, ולאור שינויים בחייו האישיים, ועל אף שהוכיח שהוא הורה טוב ומיטיב לקטין ואין הצדקה למנוע ממנו את זמני השהות השוויוניים – הוא בוחר שלא להוסיף שינויים נוספים בחיי הקטין ומקבל את המלצות התסקיר ביחס לימי חמישי בהם לא מתקיימת מסגרת חינוכית.

10. הנתבעת טענה שהסיבה שהתובע בחר לזנוח בסיכומיו את התביעה בעניין זמני השהות היא שעבר למקום מרוחק והוא אינו מסוגל לקיים את זמני השהות ויש לחייבו בהוצאות לאור התנהלות חסרת תום לב ונסיונו לגרום לה לחובות ו"להוריד אותה על ברכיה".

11. לאור עמדת התובע – ניתן תוקף של פסק דין להמלצות התסקיר, ועל פיהן זמני השהות יוותרו כפי שנקבע בהסכם, וכן "בתקופת הקורונה, בה אין פעילות חברתית" – הקטין ישהה עם התובע בימי חמישי לסירוגין, בסוף השבוע בו הוא שוהה עם הנתבעת. בתסקיר לא הומלץ שהקטין ישהה עם התובע בימי חמישי כשלא מתקיימת מסגרת חינוכית, אלא רק כשלא מתקיימת פעילות חברתית. התובע לא הוכיח שיש מקום לסטות מהמלצות התסקיר, והעובדה שהוא אב טוב ומיטיב לקטין אינן משמעותה הרחבת זמני השהות שהוסכמו בהסכם ללא תנאי. לפיכך עתירתו בעניין זה נדחית.

ג. התביעה הכספית (תלה"מ 20-06-66930)

12. התובע עתר לחייב את הנתבעת להשיב לו את הסכומים הבאים: 35,000 ש"ח שהעביר לחשבונה ביום 15.2.2019 כהלוואה לכיסוי חובותיה; 8,000 ש"ח ששילם ביולי 2019 עבור דמי תיווך לדירה ששכרה; 5,000 ש"ח ששילם באוגוסט 2019 עבור הובלת דירתה; 1,666 ש"ח ששילם באוגוסט 2019 עבור מוצרי חשמל לדירתה; 17,836 ש"ח ששילם ביתר עבור מדור הקטין עת שילם את ארבעת חודשי השכירות הראשונים של דירתה מאוגוסט 2019 ועד נובמבר 2019; 17,138 ש"ח שהעביר לחשבונה ביום 29.8.2019 כהלוואה לכיסוי חובותיה; תשלום ביתר של דמי המדור מדצמבר 2019 ועד אפריל 2020 (התובע לא פירט את הסכום בכתב התביעה אלא הפנה לנספח בו פורטו מלוא הסכומים שהשם נתבעה); סה"כ 91,137 ש"ח (להלן 'הכספים').

13. לטענת התובע נתן את הכספים לנתבעת "כחלק מאמצעי העזרה, בהתאם להסכמות הצדדים, וכתנאי לכך שהקטין יישאר בקרבת אביו", ומתוך "הסתמכות מוחלטת על ההסדר השלוב שיצרו", אך הנתבעת הפרה את ההתחייבויות ולאחר עשרה חודשי מגורים בתי שבה לחי. לטענתו לא היה משלם סכומי עתק לתקופה קצרה, והציפייה הסבירה היא שההסכמות יכובדו. על כן לשיטתו "לא

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 20-06-66930 פלוני נ' פלונית
תלה"מ 20-06-66960 פלוני נ' פלונית

לפני כב' השופטת קרן גיל

18 ינואר 2022

1 תיתכן מחלוקת כי חלה על הנתבעת חובה" להשיב לו את הכספים שקיבלה ממנו, ומעבר לכך אי השבת
2 הכספים היא בבחינת 'עשיית עושר ולא במשפט'.

3
4 14. הנתבעת טענה שלא היה כל הסכם בין הצדדים לגבי מהות הכספים שנתן לה, ולא היו כל
5 תנאים לנתינתם, וממילא לא ניתנה לה כל הלוואה. לטענתה במהלך השנים התובע העביר לה כספים
6 בנדיבות ואלה מעולם לא הוגדרו כהלוואה. בחקירתה הנתבעת אישרה שהצדדים נפגשו עם עו"ד xxx
7 ושוחחו ביניהם בעניין טיפולי פוריות, פרעון כלל חובותיה והמגורים בת', אך לא גובשו הסכמות ולא
8 נחתם הסכם. הנתבעת הוסיפה שהתובע החליט להפסיק את טיפולי הפוריות לאחר כשנה, וממילא
9 לא פרע את מלוא חובותיה.

10
11 15. נבחן את מהות הכספים: האם ניתנו לנתבעת בתמורה, או כהלוואה, או שמא כמתנה. ככל
12 שהכספים ניתנו בתמורה או כהלוואה נבחן האם התובע זכאי להשבתם, וככל שניתנו כמתנה, נבחן
13 מהו טיבה: מתנה ללא תנאי, מתנה על תנאי או מתנה שלצידה חיוב, והאם התובע זכאי להשבה.

14
15 16. אין מחלוקת שלא נערך הסכם בכתב בעניין הכספים. התובע טען לקיומו של 'הסכם שלוב'
16 ובד בבד שחלק מהכספים ניתנו כהלוואה. הנתבעת טענה שאף שהצדדים שוחחו ביניהם - לא גובש כל
17 הסכם. "בצד ההבחנה החדה שבין מכר ('הקניית נכס תמורת מחיר') לבין מתנה ('הקניית נכס שלא
18 בתמורה') קיימים מצבי ביניים, כגון מתנה המטילה חיוב, אשר חוק המתנה רואה בה מתנה. ההבחנה
19 בין מתנה שכזו לבין "מכר" אינה קלה כלל ועיקר. ההבחנה בין תנאי לבין תניה במסגרת חוזה המתנה
20 אינה פשוטה אף היא. לא פעם ניתן להשקיף על אותו אירוע עצמו הן כתנאי והן כתניה. ההכרעה בכל
21 השאלות הללו נעשית על-פי כוונתם של הצדדים, כפי שניתן ללמוד עליה מתוך נסיבות העניין..." (ע"א
22 495/80 ברקוביץ נ' קלימר, פ"ד 68(4), 57, 65). המסקנה מבחינת כוונת הצדדים היא שלא הוכח קיומו
23 של 'הסכם כולל שלוב' או 'הסכם הלוואה':

24
25 16.1 התובע לא הוכיח שהכספים, או חלקם, ניתנו כהלוואה. בקדם המשפט התובע טען שמעת
26 שהנתבעת הודתה בקבלת הכספים, כי אז יש להורות על היפוך הנטל. בתום הדיון נקבע: "הטענה
27 נדחית, משום שהתובע טען בכתב התביעה שהכספים הועברו לנתבעת כחלק "מהסכם כולל שלוב",
28 וחובתה להשיב את הכספים נובעת מכך שהפרה את ההסכמות בין הצדדים באופן חד צדדי. מכאן
29 שאין מקום להיפוך נטל אך משום שהנתבעת אישרה שקיבלה את הכספים, כך שהיא תידרש להוכיח
30 שלא הפרה את ההסכמות בין הצדדים, שקיומן אך נטען וכלל לא הוכח, ומוטב היה אמלא טענה זו
31 נטענה".

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 20-06-66930 פלוני נ' פלונית
תלה"מ 20-06-66960 פלוני נ' פלונית

לפני כב' השופטת קרן גיל

18 ינואר 2022

16.2 התובע לא הוכיח שגובש הסכם כולל ושלוב בין הצדדים, אלא שהיתה הידברות שלא הבשילה לכדי הסכם. אין בעובדה שהצדדים נפגשו עם עו"ד XXX כדי להוכיח שהסכם כאמור אכן גובש, והימנעות התובע מלזמן לעדות נזקפת לחובתו. טענת התובע שהיה על הנתבעת לזמן נדחית משנקבע במפורש שהנטל רובץ לפתחו להוכיח את קיומו ותוכנו של ההסכם הנטען. אין זה סביר שהתובע היה מעביר לנתבעת כספים רבים אותם התכוון להלוות לה מבלי שהדבר הוסדר מראש ביניהם, ובפרט שעה שהתובע עורך דין במקצועו, ובעיניו התנהלותה הכלכלית של הנתבעת אינה אחראית.

16.3 התובע גם לא הוכיח מה היו תנאיו המפורטים של ההסכם הנטען בין הצדדים, וטען בכלליות שהנתבעת התחייבה לגור בת' למשך שנתיים עם אופציה לעוד שנתיים. בחקירתו התובע טען שהנתבעת התחייבה לגור בת' למשך ארבע שנים ומשנשאל מהיכן הוא למד על כך, השיב שהוא למד זאת מהסכם השכירות עליו הנתבעת חתמה לשנתיים עם אופציה לעוד שנתיים (שורות 26-27 בעמ' 30 לפרוטוקול). הדעת נותנת שאם הצדדים היו מגבשים הסכם כולל, הם היו מסכמים, בין היתר, מהם הסכומים שהנתבעת תידרש להשיב אם בכלל, ככל שתגור בת' רק חלק מהתקופה, או ככל שההפריה לא תצלח, והרי לא ניתן להתעלם מהעובדה שהנתבעת התגוררה בת' משך עשרה חודשים והיתה בטיפול פוריות כמעט שנה תמימה.

16.4 טענת התובע שהעביר לנתבעת כספים כחלק מההסדר השלוב אינה מתיישבת עם טענתו שחלקם הארי (כ- 52,000 ש"ח) ניתנו לה כהלוואה שממילא היה על הנתבעת להשיב לו, מה גם שהתובע לא פירט מהם התנאים שסוכמו להשבת ההלוואות הנטענות, ובחקירתו אישר שאלה לא סוכמו. אם עיקר הכספים הם הלוואה, מה היתה התמורה למגורי הנתבעת בת' במשך ארבע שנים והרחבת זמני ההורות?

16.5 אין בפי התובע הסבר ענייני לעובדה ש- 35,000 ש"ח, למעלה משליש מהכספים, ניתנו לנתבעת כחצי שנה טרם המעבר לת', ובתקופה בה החלה בטיפול פוריות, מקיומם הוא בחר – באופן תמוה מאוד - להתעלם לכל אורך ההליך, אף שהנתבעת טענה שזו היתה הסיבה העיקרית לפגישתם עם עו"ד XXX.

16.6 אין בעובדה שהתובע בחר לכתוב באישור העברת הכספים לחשבון הנתבעת את המילה 'הלוואה' כדי להוכיח שאכן היתה כזו. רישום זה אף אינו מתיישב עם ההודעה ששלח לנתבעת שלא

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 20-06-66930 פלוני נ' פלונית
תלה"מ 20-06-66960 פלוני נ' פלונית

לפני כב' השופטת קרן גיל

18 ינואר 2022

1 תספר לאף אחד על הכספים שהעביר לה. הנתבעת העידה שהנתבע לא יידע אותה מראש שהעברת
2 הכספים היא הלוואה, והיא לא נתנה הסכמה לכך.

3
4 16.7 התובע אישר, שנהג להעביר מפעם לפעם כספים לנתבעת, מבלי שהיתה לו חובה לעשות כן,
5 במתנה גמורה. מההתכתבויות בין הצדדים (טרם ההסלמה ביחסייהם) עולה שהתובע עשה ככל יכולתו
6 לסייע לנתבעת לא רק בנתינה ברוחב לב, אלא גם בניסיון ללמד אותה (בדרכו שלו) התנהלות כלכלית
7 נכונה. בנסיבות העניין היה צורך להעלות על הכתב את ההסכמה להלוואה הנטענת.

8
9 16.8 נפסק ש"קביעת ממצאים בהתדיינות אזרחית על סמך עדותו היחידה של בעל דין ככלל איננה
10 אפשרית. עדות כאמור טעונה סיוע ממקור חיצוני. באין סיוע כאמור, יכול בית המשפט לקבוע
11 ממצאים על סמך עדותו היחידה של בעל דין רק אם יש בידו נימוקים משכנעים התומכים
12 באמינותה..." (ע"א 765/18 חיון נ' חיון (1.5.2019)). מעת שהתובע הסתפק בעדותו בלבד, ללא כל סיוע
13 ממקור חיצוני, הרי שלא ניתן לקבוע ממצאים על סמך עדותו היחידה. והאמור בפרט עת התובע נמנע
14 במכוון מזימון עו"ד xxx לעדות.

15
16 17. משלא הוכח קיומו של הסכם שלוב או הסכם הלוואה, אף לא שהכספים ניתנו בתמורה, הרי
17 שהתובע אינו זכאי להשבתם מכח ההסכם או ההלוואה הנטענים. אף שהתובע לא טען במפורש
18 שהכספים ניתנו לנתבעת במתנה – נבחן סוגיה זו, בבחינת למעלה מהדרוש, והאם הכספים ניתנו
19 במתנה ללא כל תנאי או במתנה על תנאי, או כזו שמחייבת את הנתבעת לעשות מעשה.

20
21 18. על דרך הכלל, כאשר אין מחלוקת שנכס הועבר מפלוני לאלמוני, טענת 'מתנה' נטענת כמגן,
22 ועל הטוען לה להוכיח את קיומה של המתנה. 'חזקת המתנה' היא חריג שהוכר בפסיקה, ולפיה מקום
23 שמתקיימים יחסי קרבה מיוחדים של דאגה ואחריות לרווחת המקבל, קיימת חזקה שהנכס שהועבר
24 ניתן במתנה. חזקה זו ניתנת לסתירה, אך הנטל להוכיח שלא היתה כוונה להעניק מתנה יהא על הנותן
25 (בע"מ 8203/17 פלוני נ' פלוני (14.6.2018)).

26
27 19. לטענת התובע חזקת המתנה אינה חלה בענייננו משום שלא היו בינו לבין הנתבעת יחסי
28 משפחה מעולם, והקטין הוא הדבר היחיד שמחבר ביניהם. הנתבעת לעומתו טענה שיש לראות בצדדים
29 כבני משפחה לאור אופן התנהלותם מאז לידת הקטין.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 20-06-66930 פלוני נ' פלונית
תלה"מ 20-06-66960 פלוני נ' פלונית

לפני כב' השופטת קרן גיל

18 ינואר 2022

20. הלכה היא שיחזקת המתנה' חלה בהתקיים שני תנאים מצטברים: האחד שבין הצדדים קשר משפחתי, והשני, שהיחסים בין הצדדים הם בעלי אופי שמצדיק לייחס לנותן כוונה ליתן מתנה. התובע אינו יכול לאחוז את החבל משתי קצותיו ומחד לטעון שאין יחסי משפחה בין הצדדים ועל כן על חזקת המתנה אינה חלה, אך מנגד, לאשר שנתן בעבר לנתבעת כספים במתנה, ושביחס להעברות הכספים מושא הליך זה, "כמקובל בין הורים הצדדים סיכמו ביניהם דברים כבשגרה מבלי שהעלו על הכתב". והרי אין זה מתקבל על הדעת לכנות העברת כספים בשיעור כה ניכר "דברים כבשגרה".

21. מעת שבין הצדדים קיים קשר משפחתי בהיותם הורים לקטין, ובזמנים הרלווטים להעברת הכספים לנתבעת אף פעלו במשותף בניסיון להורות, ומעת שבמערכת היחסים ביניהם עובר למתן הכספים ניתן לייחס לתובע כוונה ליתן לנתבעת מתנה – הרי שחזקת המתנה חלה בעניינו. כאמור לעיל, החזקה ניתנת לסתירה, אך הנטל להוכיח זאת הוא על התובע, ובעניין זה נפסק שהנטל לא יורם "בהטלת דופי גרידא, אלא יש להראות כי בנסיבותיו של העניין, הקניית המתנה משוללת כל הגיון" (ע"א 7051/93 האפוטרופוס הכללי נ. גולדברג (20.7.1995)).

22. אף שאין מחלוקת שהכספים ניתנו זה מכבר והמתנה הושלמה, בסעיף 4 לחוק המתנה נקבע ש"מתנה יכול שתהיה על תנאי ויכול שתחייב את המקבל לעשות מעשה בדבר-המתנה או להימנע מעשותו". על הסכם מתנה חלות שתי מערכות דינים: הדינים המיוחדים הקבועים בחוק המתנה, תשכ"ח-1968, ובנוסף הדין הכללי של חוזים בנושאים שלא הוסדרו על ידי חוק המתנה כגון "אופן קשירת חוזה, בטלותו והזכות לבטלו" (ע"א 173/72 גנאיים ואח' נ' גנאיים, פ"ד כז(1) 414, 420, וכן מ' א' ראבילן, חוק המתנה תשכ"ח-1968, מהדורה שנייה, עמ' 30). מתנה היא עסקה דו צדדית ואינה פעולה משפטית חד צדדית. כבכל חוזה גם בחוזה מתנה היסוד להשתכללותו הוא גמירות דעתם של המתקשרים בו, ותנאי מפסיק בהסכם מתנה צריך להיות גלוי וידוע למקבל המתנה.

23. שאלת טיבה של המתנה תיבחן על פי כוונת הצדדים כפי שניתן ללמוד עליה מנסיבות העניין: תוכן ההסכם, נסיבות המקרה ואומד דעתם של הצדדים. התובע לא הוכיח שלא היתה כוונה ליתן מתנה או שזו ניתנה בתנאי או שהיא מחייבת את הנתבעת לעשות מעשה, ולא הוכח שהיה תנאי ברור גלוי וידוע מקום שהתחייבויות הנטענות של הנתבעת לא יקוימו במלואן. הנימוקים שפורטו לעיל לעניין תוכן ההסכם השלוב או ההלוואה נכונים גם לעניין תנאי המתנה.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 20-06-66930 פלוני נ' פלונית
תלה"מ 20-06-66960 פלוני נ' פלונית

לפני כב' השופטת קרן גיל

18 ינואר 2022

24. לאור המפורט לעיל, משחזקת המתנה חלה ולא נסתרה, ומשלא הוכח שהכספים ניתנו בתנאי או מתוך התחייבות לעשות מעשה, ומשהעברתם הושלמה, ומעל הכל מעת שטענת המתנה סותרת את הטענה להסכם שלוב ולהלוואה - התובע אינו זכאי להשבתם.

ד. התוצאה

25. התוצאה היא שהתביעה להרחבת זמני השהות מתקבלת באופן חלקי כמפורט בפרק ב' לעיל: זמני השהות יותרו כפי שנקבע בהסכם, ובנוסף, בתקופה בה אין לקטין פעילות חברתית, הוא ישהה עם התובע בימי חמישי לסירוגין, בסוף השבוע בו הוא שוהה עם הנתבעת; התביעה להשבת הכספים נדחית כמפורט בפרק ג' לעיל: משלא הוכח קיומו של 'הסכם שלוב' או 'הסכם הלוואה', אף לא שהכספים ניתנו בתמורה, הרי שהתובע אינו זכאי להשבתם מכח 'ההסכם השלוב' או ההלוואה הנטענים. משחזקת המתנה חלה ולא נסתרה, ומשלא הוכח שהכספים ניתנו בתנאי או מתוך התחייבות לעשות מעשה, ומשהעברתם הושלמה, הרי שתובע אינו זכאי להשבתם.

26. לעניין הוצאות ההליכים – לאור התנהלות הצדדים כבר בהחלטה שניתנה בתום קדם המשפט הובהר שהוצאות ההליכים ייפסקו לטובת מי מהם או לטובת אוצר המדינה. בהתחשב במהות ההליכים ובתוצאותיהם, ובהתחשב בהתנהלות הנתבעת, בעמדותיה הלעומתיות, ובריבוי הבקשות מטעמה, בהתערבות באת כוחה במהלך חקירתה, ומשלא ניתן להתעלם מהעובדה שבסופו של יום היא זכתה בסכום כולל של מעל 90,000 ש"ח, יש מקום לחייב את התובע בהוצאותיה בשיעור מופחת; לאור עמידת התובע על ניהול הליך המשמורת חרף המלצות התסקיר מבלי לזמן את העו"ס לחקירה וחזרתו בו בשלב הסיכומים, ולאור עמידתו על ניהול התביעה הכספית תוך שהוא נמנע מלזמן לעדות את עורך הדין שלטענתו סייע להם לגבש הסכמות אף שבקדם המשפט הובהר שעליו להוכיח את קיום ההסכם ותוכנו – יש הצדקה לחייבו בהוצאות לטובת אוצר המדינה. בשקלול האמור לעיל, התובע יישא בהוצאות הנתבעת בסך 2,500 ש"ח ובהוצאות לטובת אוצר המדינה בסך 2,500 ש"ח.

ניתן ביום, ט"ז שבט תשפ"ב, 18 ינואר 2022, בהעדר הצדדים.

(קן גיל)

קרן גיל, שופטת

* פסק הדין הותר לפרסום בהשמטת פרטים מזוהים, היום, כ"ב שבט תשפ"ב, 24 ינואר 2022.